

INESJOURNAL

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Yıl: 4, Sayı: 12, Eylül 2017, s. 75- 93

Cansu ÖZCAN¹, Hakan SERT²

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ MESLEKİ ÖZ- YETERLİK İNANÇLARI VE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE İLKÖĞRETİM BÖLÜMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Özet

Öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik ve tutum ilişkisini inceleyen araştırmaların azlığı neticesinde bu konunun üzerinde durulması önem arz etmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik ve tutum inançları arasındaki ilişkiyi belirlemek ve bu durumu çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Çalışmanın örneklemi, 2016-2017 akademik yılında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 505 öğretmen adayından oluşmaktadır. Araştırma tarama desenli gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın sonucunda, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz- yeterlik inançları çeşitli değişkenler bakımından anlamlı bir fark olmadığı; tutum inancında, bazı değişkenler açısından anlamlı fark olduğu sonucuna varılmıştır. Son olarak, öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik ve tutum inancı arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: Öz-yeterlik, Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz-yeterlik, Tutum

COMPARISON OF PRIMARY EDUCATION SECTION WITH AND PRESERVICE SCIENCE TEACHERS' CONFIDENCE IN SELF EFFICIENCY AND THEIR ATTITUDES TOWARD TEACHING PROFESSION

Abstract

It is important to focus on this issue in the light of the lack of research on self-efficacy and attitudes towards the teaching profession. The aim of the study is to determine the relation between self-efficacy and attitude beliefs towards the teaching profession of teacher candidates and examine this situation in terms of various variables. The sample of the study consisted of 505 teacher candidates who were educated at the Faculty of Education of Akdeniz University in the academic year 2016-2017. The research was carried out with a screening design. As a result of this study, the self-efficacy belief of the teacher candidates towards the teaching profession did not show any significant difference in terms of various variables; Attitude belief, there is a meaningful difference in terms of some variables. Finally, it has been found that there is a moderate relationship between self-efficacy and attitude beliefs toward the teaching profession.

Keywords: Self-Efficiency, Self-Efficacy Towards Teaching Profession, Attitude

¹ Doktora Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı

² Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi ABD, Corresponding Author: hsert@akdeniz.edu.tr

GİRİŞ

Gelişmiş toplumlar günümüzde; analiz, sentez ve değerlendirme yapabilme, bilgiye kolay erişebilme, eleştirel düşünebilme iletişim becerilerine sahip olabilme, araştırma yapabilen, sorgulayabilen, kendisini sürekli geliştirebilen, yaratıcı olan, bağımsız düşünebilen, üretken ve yapıcı olabilen bireylere gereksinim duymaktadır. Bütün bunların ışığında, eğitim sistemlerinde bu özelliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir (Saracaloğlu ve Kaşlı, 2001; Saracaloğlu, 2003). Nitekim, bu özelliklerin tüm insanlara kazandırılabilmesini amaçlıyorsak, ilk önce öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bu özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bu sebeple, eğitimin köşe taşı olarak bilinen öğretmenler, öğrenci başarısını sağlamak için ciddi rollere sahiptir (Demirtaş, Cömert ve Özer, 2011). Öğrenciler üzerindeki öğretmenlerin etkisine bakıldığında, diğer bileşenlerden çok daha etkin olması bakımından (Şişman, 2004), öğretmen adaylarının kendilerini mesleklerine karşı yeterli hissetmeleri ve mesleklerine olumlu tutumlar beslemeleri gelecek nesillerin daha iyi yetiştirilmesinde önemli katkı sağlayacağı sonucunu ortaya koymaktadır. Buna ek olarak, eğitimin niteliğini arttırabilmek için nitelikli bir öğretmen olmanın dışında, kazandığı yeterliği ve tutumu öğrencilere de aktarabilmelidir (Darling-Hammord ve Bransford, 2005).

Öz-yeterlik kavramı literatüre bakıldığı zaman, Bandura'nın Sosyal Öğrenme Kuramı'na dayanmaktadır (Morgil, Seçken ve Yücel, 2004). Bandura (1995) e göre, bireyin bir performansı göstermek için etkinlikleri organize etmesi ve uygulamasına olan inancını öz-yeterlik olarak tanımlamıştır. Öz-yeterlik, bir işi yapmak amacıyla bireyin kendi yeteneklerinin farkında oluşu ve kendisine inanması olarak tanımlanmaktadır (Chaplain, 2000; Zusho ve Pintrich, 2003). Gawith (1995) bireyin bir iş yapabilme becerisine sahip olmasına rağmen bunu yapabilecek özgüveni yoksa yapamayacağını belirtir. Bandura (1977) bireylerin becerilerini etkili kullanabilmeleri için öncelikle kendilerini güvenli hissetmeleri gerektiğini söylemiştir.

Öğretmen öz-yeterliği öğrencilere karşı öğretmen davranışını da etkiler. Yüksek öz-yeterliğe sahip öğretmenler, sınıfta karar alma sürecinde öğrencilerinin sunduğu fikirleri daha kolay kabul etme eğilimindedir (Ashton, 1984). Buna ek olarak, araştırma problemlerine alternatif ve yaratıcı çözümler üretmede çok daha etkilidirler (Giallo ve Little, 2003; Gorden, Lim, McKinnan ve Nkala, 1998; Gürçay, 2015). Düşük öz-yeterlikli öğretmenler ise zaman dışına çıkma, sürekli uyarı yapma ve sınıf yönetimini kaybetme gibi durumlara eğilimlidir (Barfield ve Burlingama, 1974; Emmer ve Hickman, 1991; Henson, 2001). Bu yüzden yüksek öz-yeterliğe sahip olan öğretmenler, öğrencilerin öğrenme sonuçlarına ve kendi niteliklerine pozitif olarak katkı sağlarlar.

Kişinin, belirli bir durum esnasında, davranış şeklini önceden oluşturduğu zihinsel durum (Gagne,1985), belirli koşullar altında özel tercih ve kararları seçme eğilimi (Şimşek, 2012), kişinin kendisi veya çevresinde ortaya çıkan herhangi bir konu, obje ya da olaya karşı bir deneyim, motivasyon ve bilgilerine dayanarak bilişsel, duygusal ve davranışsal bir tepki yönelim (İnceoğlu (1993) şeklinde literatürde tutuma ilişkin tanımlar bulunmaktadır.

İnsanlar tutumlara doğmazlar, tutumları sonradan öğrenirler. Bu sebepten dolayı, tutumların zaman içinde gelişim ve değişim göstereceğine işaret olarak algılanabilir. Tutumların oluşmasına yönelik araştırmalara bakıldığında, erken yaşlarda tutumların öğrenildiğini göstermektedir. Erken yaşlarda öğrenilen tutumlar, eğer bu tutumları değiştirebilecek önemli deneyimler ve olaylar olmadığı sürece, durağan (statik) bir nitelik kazanmakta ve kolay kolay değişmemekte; böylelikle kalıplaşmış tutumlara dönüşmektedirler (Kağıtçıbaşı, 1996).

Herhangi bir meslekte, mesleğe karşı negatif tutumlar görülebilir. Ama bu konu diğerlerinden özetmenlik mesleği için çok daha önemlidir. Bu bakımdan, kendi mesleklerine karşı özetmenlerin tutumları kritik bir rol oynamaktadır (Duatete ve Akkuş-Çıkla, 2004). Özetmen ve özetmen adaylarının özetmenlik mesleğine yönelik öz-yeterliklerinin yüksek olması, tutumlarını da olumlu etkileyeceği düşünölmektedir.

Araştırmanın Amacı ve Sınırlılıkları

Özetmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inançları ve özetmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek ve bunları çeşitli değişkenler açısından değerlendirmek amaçlanmış ve bu amaçlar doğrultusunda alttaki problemlere yanıt aranmıştır:

1) Fen Bilgisi Eğitimi özetmen adaylarının sınıf değerşkenine göre mesleki öz- yeterlik inanç düzeyleri ve mesleki tutum inançları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

2) Fen Bilgisi Eğitimi ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) özetmen adaylarının özetmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları arasında çeşitli değerşkenler açısından ilişki var mıdır ?

3) Fen Bilgisi Eğitimi ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) özetmen adaylarının özetmenlik mesleğine tutum inançları arasında çeşitli değerşkenler açısından ilişki var mıdır?

4) Fen Bilgisi Eğitimi ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) özetmen adaylarının özetmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları ile özetmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki var mıdır?

Bu araştırmanın sınırlılıklarını ortaya koyacak olursak;

- i) Araştırma 2015-2016 Bahar ve 2016-2017 Güz dönemleri eğitim öğretim yılları ile sınırlıdır.
- ii) Akdeniz Bölgesi, Antalya ili Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Eğitimi 1.2.3. ve 4. sınıf lisans öğrencileri ve Sınıf Eğitimi, Matematik Eğitimi, Okul Öncesi Eğitimi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi 4. sınıf lisans öğrencileri ile sınırlıdır.
- iii) Araştırma verileri sadece araştırmaya katılan örneklemden elde edilmesi ile sınırlıdır.
- iv) “Öz-yeterlik” ve “Tutum” konuları ile sınırlandırılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışma tarama desenli olup ve geçmişte ya da o anda varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimleme ve tanımlamayı amaçlayan bir araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 1984).

Araştırmanın Örneklemi

Bu çalışmanın örneklemi, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi’ nde eğitim görmekte olan Fen, Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi Bölümü 4. sınıf lisans öğrencileri ve Fen Bilgisi Eğitimi 1.2.3. ve 4. öğrencileri oluşturmuştur. Bu araştırmada, Fen Bilgisi Eğitimi 1. 2. 3. ve 4. sınıflar (n=265); Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi 4. sınıflar (n=240) olmak üzere toplam 505 özetmen adayıyla çalışılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının öz- yeterliklerini belirlemek; Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi öğretmen adayları ile karşılaştırmak ve çeşitli değişkenler açısından incelemek amacıyla bu araştırmada orijinali Tschannen-Moran ve Hoy (2001) ait olan “Öğretmen Özyeterlik Ölçeği” nin Türkçeye uyarlanmış hali (Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya, 2005) kullanılmıştır. Bu ölçek 24 madde ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Araştırmada, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını belirlemek; bunları Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi öğretmen adaylarıyla karşılaştırmak ve çeşitli değişkenler açısından incelemek için, Üstüner (2006)’ in geliştirdiği tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 34 madde ve tek alt boyuttan oluşmaktadır. Bu çalışma için yapılan Cronbach Alpha analizi sonucunda öz-yeterlik güvenilirliği “.82” ve tutum güvenilirliği “.93” olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada, veri analizi yapabilmek için SPSS paket programı kullanılmıştır. Bu çalışma giriş kısmında belirtilen dört probleme ait 16 alt problem incelenerek yürütülmüştür. İlk olarak yapılan araştırmaya katılan örneklemden cinsiyet, yaş, mezun olunan lise türü, yaşadığı yer, akademik başarı (gano) ve bölüm sorularından oluşan demografik özelliklerin olduğu kişisel bilgi formu oluşturulmuştur. Birinci ölçek, öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterliği ölçmek amacıyla Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan “Öğretmen Özyeterlik Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçek 9 derecelidir. İkinci ölçek ise, Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu ölçmek adına Üstüner (2006) in geliştirmiş olduğu “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 5 derecelidir. Veri analizi, 4 problemi kapsayan 16 alt problemi değerlendirmek için tek yönlü Anova, bağımsız gruplar t-Testi ve pearson korelasyon uygulanarak yapılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde yapılan istatistiksel analizler, bu çalışmayı oluşturulan problemler ve onların altında bulunan alt problemler göre sırayla ortaya konmuştur.

Öz-Yeterliğe İlişkin Bulgular

Bu araştırmanın ilk problemi, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının sınıf değişkenine göre mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ve mesleki tutum inançları arasında anlamlı fark olup olmadığını bulmaya yöneliktir. Bu problem, ilk üç alt problemi oluşturmaktadır. Araştırmanın birinci sorusu, Fen Bilgisi öğretmen adaylarının sınıf değişkenine göre mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 1. Fen Bilgisi Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sınıf Değişkenine Göre Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri ile İlgili Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Sınıf	N	SD	F	P
1. sınıf	73	11.68	.532	.661
2. sınıf	71	10.88		
3. sınıf	53	13.05		
4. sınıf	68	12.08		

*p<.05

Tablo 1'e göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının sınıf değişkenine göre mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir (*p> .05).

Araştırmanın ikinci sorusu, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının sınıf değişkenine göre mesleki tutum inançları arasında anlamlı bir fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 2. Fen Bilgisi Eğitimi Öğretmen Adaylarının Sınıf Değişkenine Göre Mesleki Tutum İnanç Düzeyleri İle İlgili Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Sınıf	N	SD	F	P
1. sınıf	73	19.06	3.07	.030
2. sınıf	71	22.08		
3. sınıf	53	18.89		
4. sınıf	68	25.40		

*p<.05

Tablo 2'e göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının sınıf değişkenine göre mesleki tutum inanç düzeyleri anlamlı bir farklılık göstermektedir (*p<.05)

Araştırmanın üçüncü sorusu, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ve mesleki tutum inançları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 3. Fen Bilgisi Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri ve Mesleki Tutum İnançları ile İlgili Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

	Öz-yeterlik Toplam	Tutum Toplam
Pearson Kolerasyon	1	-.394
Sig. (2-tailed)		.000
N	265	265
Pearson Korelasyon	-.394	1
Sig. (2-tailed)	.000	
N	265	265

*p<.01

Tablo 3' e göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ve mesleki tutum inançları arasında orta düzeyde negatif yönlü bir ilişki vardır (*p>.01)

Bu araştırmanın ikinci problemi, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançları arasında çeşitli değişkenler açısından ilişki olup olmadığı bulmaya yöneliktir. Bu problem 4-9. soruları kapsamaktadır.

Araştırmanın dördüncü sorusu, Cinsiyet değişkenine göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 4. Cinsiyet Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	SS	df	P
Kız	222	97.34	14.09	306	.166
Erkek	86	99.70	11.38		

*p<.05

Tablo 4'e göre, Cinsiyet değişkenini bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur (*p>.05).

Araştırmanın beşinci sorusu, Yaş değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 5. Yaş Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Yaş	N	X	SS	df	P
17-21 yaş	140	97.54	12.42	291	.457
22-26 yaş	153	98.71	14.44		

*p<.05

Tablo 5'e göre, Yaş değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur (*p>.05).

Araştırmanın altıncı sorusu, Mezun Olunan Lise değişkenine göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 6. Mezun Olunan Lise Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Mezun Olunan Lise	N	X	SS	df	P
Anadolu Lisesi	125	99.02	15.16	306	.271
Diğer Lise	183	97.30	12.08		

*p<.05

Tablo 6'e göre, Mezun olunan lise türü değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur (*p>.05).

Araştırmanın yedinci sorusu, Akademik Başarı (Gano) değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve

Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 7. Akademik Başarı (Gano) Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Akademik Başarı (GANO)	N	X	SS	df	P
1.00-3.00	157	97.53	14.67	290	.733
3.01-4.00	135	98.07	12.22		

*p<.05

Tablo 7'e göre, Akademik Başarı (Gano) değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olmadığı ortaya çıkmıştır (*p>.05).

Araştırmanın sekizinci sorusu, Bölüm değişkenine göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 8. Bölüm Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri ile İlgili Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Bölüm	N	SD	F	P
Fen Bilgisi Eğitimi	68	12.08	.252	.908
Sınıf Eğitimi	83	13.19		
Matematik Eğitimi	45	9.92		
Okul Öncesi Eğitimi	66	17.65		
Sosyal Bilgiler Eğitimi	46	11.93		

*p<.05

Tablo 8'e göre, Bölüm değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur (*p>.05).

Araştırmanın dokuzuncu sorusu, Yaşadığı yer değişkenine göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 9. Yaşadığı Yer Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Yaşadığı Yer	N	X	SS	df	P
İl	165	98.78	14.35	305	.251
Diğer	142	97.01	12.24		

*p<.05

Tablo 9'a göre, Yaşadığı yer değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$).

Tutuma İlişkin Bulgular

Bu araştırmanın üçüncü problemi, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum inançları arasında çeşitli değişkenler açısından ilişki olup olmadığını bulmaya yöneliktir. Bu problem, 10-15. soruları kapsamaktadır.

Araştırmanın onuncu sorusu, Cinsiyet değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 10. Cinsiyet Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutum İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	X	SS	df	P
Kız	222	63.13	21.69	306	.021
Erkek	86	69.88	25.76		

* $p<.05$

Tablo 10'a göre, Cinsiyet değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark vardır ($*p<.05$).

Araştırmanın on birinci sorusu, Yaş değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 11. Yaş Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutum İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Yaş	N	X	SS	df	P
17-21 yaş	140	65.25	23.97	291	.631
22-26 yaş	153	63.91	21.38		

* $p<.05$

Tablo 11'e göre, Yaş değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$).

Araştırmanın on ikinci sorusu, Mezun olunan lise türü değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 12. Mezun Olunan Lise Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutum İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Mezun Olunan Lise	N	X	SS	df	P
Anadolu Lisesi	125	63.66	20.72	306	.394
Diğer Lise	183	65.95	24.53		

*p<.05

Tablo 12'ye göre, Mezun olunan lise türü değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur (*p>.05).

Araştırmanın on üçüncü sorusu, Akademik Başarı (Gano) değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 13. Akademik Başarı (Gano) Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutum İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Akademik Başarı (GANO)	N	X	SS	df	P
1.00-3.00	157	69.61	23.81	290	.000
3.01-4.00	135	59.83	21.04		

*p<.05

Tablo 13'e göre, Akademik Başarı (Gano) değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark vardır (*p<.05).

Araştırmanın on dördüncü sorusu, Bölüm değişkenine göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 14. Bölüm Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutum İnanç Düzeyleri İle İlgili Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Bölüm	N	SD	F	P
Fen Bilgisi Eğitimi	68	25.40	1.702	.150
Sınıf Eğitimi	83	22.02		
Matematik Eğitimi	45	15.92		
Okul Öncesi Eğitimi	66	21.15		
Sosyal Bilgiler Eğitimi	46	28.41		

*p<.05

Tablo 14'e göre Bölüm değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile

diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur (*p>.05).

Araştırmanın on beşinci sorusu, Yaşadığı yer değişkenine göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 15. Yaşadığı Yer Değişkenine Göre Fen Bilgisi Eğitimi İle Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutum İnanç Düzeyleri İle İlgili Bağımsız Gruplar t-Testi Sonuçları

Yaşadığı Yer	N	X	SS	df	P
İl	165	64.95	24.18	305	.998
Diğer	142	64.94	21.77		

*p<.05

Tablo 15'e göre, Yaşadığı yer değişkeni bakımından, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur (*p>.05).

Bu araştırmanın dördüncü amacı, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum inançları arasında ilişki olup olmadığını bulmaya yöneliktir. Bu amaç on altıncı soruyu kapsamaktadır.

Araştırmanın on altıncı sorusu, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ile mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? sorusunu belirlemeye yöneliktir.

Tablo 16. Fen Bilgisi Eğitimi Öğretmen Adayları ve Diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) Öğretmen Adaylarının Mesleki Öz-Yeterlik İnanç Düzeyleri İle Mesleki Tutum İnanç Düzeyleri İle İlgili Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

	Öz-yeterlik Toplam	Tutum Toplam
Pearson Korelasyon	1	-.392
Sig. (2-tailed)		.000
N	265	308
Pearson Korelasyon	-.392	1
Sig. (2-tailed)	.000	
N	308	265

**p<.01

Tablo 16' ya göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ile mesleki tutum inanç düzeyleri arasında orta düzeyde negatif yönlü anlamlı bir ilişki vardır (**p>.01).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmanın birinci sorusu, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları arasında “Sınıf” değişkeni bakımından “Mesleki Öz-yeterlik” inancı olmuştur. Yapılan tek yönlü Anova sonucunda, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları “sınıf” değişkenine göre “mesleki öz-yeterlik” inanç düzeyleri anlamlı bir farklılık göstermemektedir (* $p>.05$). Öğrencilerin okuduğu sınıflara göre anlamlı farklılık göstermediği bulgusu, Berkant ve Ekici (2007); Cerit (2010); Kahyaoğlu ve Yangın (2007) ve Yenice (2012) tarafından yapılan çalışmalarda da desteklemektedir. Ayrıca Erdem (2015) in yapmış olduğu Kimya öğretmen adaylarının öz-yeterlik ve tutumları arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmasında 1. sınıfların öz-yeterlik puanları yüksek bulunması ve 4. sınıfta düşüş bulgusuyla benzer sonuçlar alınmıştır. Öğretmen adayları öğretmenlik yapmaya başlamadıkları için aldıkları teorik eğitimle kendilerini yeterli zannedebilirler. Öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterliğin, daha özel öz-yeterliğe göre daha uzun sürede değişmesi gerektiğinden olabilir. Ayrıca, lisans eğitimleri süresinde almış oldukları derslerin öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterliklerinde anlamlı bir fark yaratacak kadar etkili olmamış olabilir.

Çalışmanın ikinci sorusu ise, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının “Sınıf” değişkenine göre “Mesleki Tutum” inanç düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan tek yönlü Anova sonucunda, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının sınıf değişkenine göre mesleki tutum inanç düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir (* $p<.05$). Sınıf değişkeni bakımından mesleki tutum inancının farklılaşmasıyla ilgili bu bulgu, Kahyaoğlu, Yangın (2007); Tekbıyık ve İpek (2007) ve Bayraktar (2011) yapmış oldukları araştırmalarla benzerlik göstermekte iken; Kutlu ve Gökdere (2012) yaptığı çalışmayla farklılık göstermektedir. Yapılan tek yönlü Anova sonucunda, öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları 3. sınıflarlarda daha yüksek çıkmıştır. En düşük tutum puanları ise 4. sınıflara aittir. Bu durumun nedeni, öğretmen adaylarının son sınıfta KPSS’ ye hazırlanmaları ve atanma durumlarının ne olacağıyla ilgili kaygı, tekrar anne-babanın yanına geri dönme ve evlenme baskısından dolayı tutum puanlarının düşmüş olabileceği düşünülmektedir.

Çalışmanın üçüncü sorusu, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının “Mesleki Öz-yeterlik” inanç düzeyleri ve “Mesleki Tutum” inançları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan Pearson Kolerasyon analizi sonuçlarına göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ve mesleki tutum inançları arasında orta düzeyde negatif yönlü bir ilişkinin olduğunu ortaya çıkmıştır (** $p>.01$). Araştırmanın bu bulgusuna göre, öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inancı arttıkça, tutumun azaldığı düşünülmektedir. Mesleki öz-yeterlik ve tutum değişkeni açısından anlamlı ilişki bulunmaması bulgusu, Arastaman (2013)’ in yapmış olduğu çalışmasına benzerlik göstermekte iken; Çakır, 2005; Çakır, Erkuş ve Kılıç, 2004; Çapri ve Çelikkaleli, 2008; Oğuz ve Topkaya, 2008 yapmış olduğu çalışmalarla farklılık göstermektedir. Sonucunda, öğretmen adayları öğretmenlik mesleğine karşı kendilerini yeterli görseler bile öğretmenlik mesleğine karşı tutumda önemli bir farklılık ortaya çıkarmadığı görülmüştür. Bunun nedeni, öğretmen adaylarının gelecekte öğretmen olduklarında, maaşlarının az olması, çalışma koşullarının uygun olmaması, KPSS sınavın yaratmış olduğu stres öğretmen adaylarının tutumlarını olumsuz yönde etkilemiş olabilir. Ancak öz-yeterlik düzeylerinde azalma görüldüğü zamanlarda tutum puanlarının yüksek çıkmasının sebebi ise öğretmen adaylarının kendilerini yeterli hissetmediği durumlarda, bilgiye daha aç olduklarından tutum seviyeleri yüksek çıktığı düşünülmektedir.

Çalışmanın dördüncü sorusu, “Cinsiyet” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Öz-yeterlik” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, cinsiyet değişkenine göre öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı bir fark yoktur ($*p>.05$). Cinsiyet değişkeni bakımından öz-yeterlik inancının farklılaşmadığı bulgusu, Yaman, Cansüngü, ve Altunçekiç (2004)’ ın, Akbaş, Çelikkaleli (2006)’ nin, Denizoğlu (2008)’ nun, Bal (2010)’ ın, Bayraktar (2011) ve Hashim, Ghani, Ibrahim ve Zain (2014) çalışmalarıyla benzerlik göstermiştir. Cinsiyet değişkeni öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inancı için önemli bir yordayıcı olmadığı sonucuna varılmıştır. Bunun nedeni, kadın ve erkeğin artık günümüzde eşit olduğu kavramının daha çok ön planda olmasından kaynaklanabilir.

Çalışmanın beşinci sorusu, “Yaş” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Öz-yeterlik” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, yaş değişkenine göre Fen Bilgisi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$). Yaş değişkeni bakımından öz-yeterliğin anlamlı bir farklılığın olmadığı bulgusu, Yılmaz ve Çimen (2008) ve Alabay (2006) ın yapmış olduğu çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Bunun nedeni, örneklem grubunu oluşturan öğretmen adaylarının yaşlarının birbirine yakın olmasından kaynaklanabilir.

Çalışmanın altıncı sorusu, “Mezun Olunan Lise” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Öz-yeterlik” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, mezun olunan lise türü değişkene göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$). Mezun olunan lise değişkeni bakımından mesleki öz-yeterliğin anlamlı farklılığın olmadığı bulgusu, Yaman, Cansüngü Koray ve Altunçekiç (2004); Başer, Günhan ve Yavuz (2005); Kahyaoğlu ve Yangın (2007); Gürol, Altunbaş ve Karaaslan (2011) yapmış olduğu çalışmaların sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Mezun olunan lise türü değişkeni öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeylerinin önemli bir yordayıcısı olmadığı sonucuna varılmıştır. Bunun nedeni lisedeki eğitim sürecinde benzer programlarda eğitim almaları ve aynı derslere çalışmaları olabilir. Ayrıca, tüm liseleri tek tek karşılaştırmak için elimizde yeterli sayıda öğrenci bulunmamaktadır. Örneğin, anlamlı fark bulmayı beklediğimiz Fen lisesi öğrenci sayısı sadece altı tanedir.

Çalışmanın yedinci sorusu, “Akademik Başarı (Gano)” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Öz-yeterlik” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, Akademik Başarı (Gano) değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olmadığı ortaya çıkmıştır ($*p>.05$). Bu alanda yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır. Akademik başarı (gano) değişkeninin mesleki öz-yeterlik arasında anlamlı bir fark olmadığı bulgusu, Kabaran, Altıntaş ve Kabaran

(2016)' in yapmış olduğu çalışmayla bulunan sonuçlar farklılık göstermektedir.

Çalışmanın sekizinci sorusu, “Bölüm” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Öz-yeterlik” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan tek yönlü anova sonucunda, Bölüm değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$). Bölüm değişkeni ve mesleki öz-yeterlik arasındaki anlamlı bir fark olmadığı bulgusu, Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım (2007) in yapmış olduğu çalışmanın sonuçlarıyla benzerlik göstermekte iken; Çapri ve Çelikkaleli, 2008; Azar ve Akıncı, 2009; Azar, 2010 yapmış olduğu çalışmayla farklılık göstermektedir. Bunun nedeni, tüm bölümlerde ortak olan öğretmenlik alan derslerini almış olmalarından dolayı benzer puanlara sahip oldukları düşünülebilir.

Çalışmanın dokuzuncu sorusu, “Yaşadığı yer” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Öz-yeterlik” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, yaşadığı yer değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$). Bu araştırma sorusuyla ilgili literatürde yapılan çalışmaların sınırlı olmasından dolayı, alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın onuncu sorusu, “Cinsiyet” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler) öğretmen adaylarının “Mesleki Tutum” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, Cinsiyet değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark vardır ($*p<.05$). Cinsiyet ve mesleki tutum açısından anlamlı bir fark olduğu sonucu, Çelenk (1988), Çakır, Erkuş ve Kılıç (2004), Oral (2004) ve Çakır (2005) ve Demirtaş, Cömert ve Özer (2011) benzerlik gösterse de sonucun erkeklerin lehine olması bakımından değişkenlik göstermektedir. Son yıllarda tayinlerin genelde terör olaylarının sık olduğu doğu illerine çıkması kadınlardaki düşük tutumun sebebi olarak düşünülmektedir.

Çalışmanın on birinci sorusu, “Yaş” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Tutum” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, yaş değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$). Yaş değişkeni bakımından literatür tarandığında bu alanda yapılan çalışmaların azlığı dikkat çekmiş olup, çalışmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın on ikinci sorusu, “Mezun olunan lise” türü değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Tutum” inanç düzeyleri arasında

anamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, mezun olunan lise türü değişkene göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$). Mezun olunan lise ve mesleki tutum arasındaki anlamlı fark olmadığı bulgusu, Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım'ın (2007) ve Sağlam (2008) in yapmış olduğu çalışmayla benzerlik göstermektedir. Bunun nedeni, farklı lise türü gruplarında karşılaştırma yapacak sayıya ulaşamadığımızdan kaynaklanmaktadır.

Çalışmanın on üçüncü sorusu, “Akademik Başarı (Gano)” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Tutum” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, Akademik Başarı (Gano) değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olduğu ortaya çıkmıştır ($*p<.05$). Bilgisi az olanlar daha çok öğrenmeye istekli olduklarından bu durum tutumu arttırıcı yönde etki ettiği söylenebilir. Akademik başarısı (gano) yüksek olanlar bilgiye doydukları için tutumlarının olumsuz olmasına sebep olmuş olabilir.

Çalışmanın on dördüncü sorusu, “Bölüm” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Tutum” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemeye yöneliktir. Yapılan tek yönlü Anova sonucunda, Bölüm değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$). Bölüm ve Mesleki Tutum arasında anlamlı bir farkın olmadığı bulgusu, Çapri ve Çelikkaleli (2008), Tanrıöğen (1997), Oral (2004), Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım'ın (2007), Butt, Lance, Fielding, Gunter, Rayner ve Thomas (2005) yapmış olduğu çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Öğretmen adaylarının bölümleri farklı olsa bile benzer koşullarda çalışacak olmalarından dolayı tutum puanlarının benzerlik göstermesine sebep olmuş olabilir. Ayrıca öğrenciler farklı bölümlerde olsalar bile öğretmenlik mesleğine yönelik alan derslerini aynı eğitim bilimleri öğretim üyelerinden almalarından dolayı öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında aynı düzeyde etkilemiş olduğu düşünülebilir.

Çalışmanın on beşinci sorusu, “Yaşadığı yer” değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Tutum” inanç düzeyleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmiştir. Yapılan bağımsız gruplar t-testi sonuçlarına göre, yaşadığı yer değişkenine göre Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının tutum inanç düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur ($*p>.05$). Yaşadığı yer ve mesleki tutum arasında anlamlı bir fark olmadığı bulgusu, Bozdoğan, Aydın ve Yıldırım'ın (2007) çalışmasıyla benzerlik göstermektedir.

Çalışmanın on altıncı sorusu, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının “Mesleki Öz-yeterlik” inanç düzeyleri ile “Mesleki Tutum” inanç düzeyleri arasında anlamlı bir

ilişki olup olmadığı belirlemiştir. Yapılan pearson kolerasyon analizi sonuçlarına göre, Fen Bilgisi Eğitimi öğretmen adayları ile diğer İlköğretim Bölümü (Sınıf, Matematik, Okul Öncesi ve Sosyal Bilgiler Eğitimi) öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterlik inanç düzeyleri ve mesleki tutum inançları arasında orta düzeyde negatif yönlü bir ilişkinin olduğunu ortaya çıkarmıştır (**p>.01). Bu araştırmanın bulgusuna göre, öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inancı arttıkça, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun azaldığı düşünülmektedir. Üçüncü sorusunda vermiş olduğumuz hipotez bulduğumuz sonucu desteklemektedir. Yani, öz-yeterlik düzeylerinde azalma görüldüğü zamanlarda tutum puanlarının yüksek çıkmasının sebebi ise öğretmen adaylarının kendilerini yeterli hissetmediği durumlarda, bilgiye daha aç oldukları için tutum seviyeleri bu açlığa bağlı olarak yüksek çıktığı düşünülmektedir.

ÖNERİLER

Lisans derslerine ek olarak mesleki öz-yeterlik ve tutumu geliştirecek ek derslere yer verilebilir. Öz-yeterliğin alt boyutlarının düşük olduğu sınıflarda bu alt boyutlara ilişkin derslerin içerikleri düzenlenebilir. Öz-yeterliğin ve tutumun gelişmesinde öğrencilere daha çok öğretmenlik uygulaması ve okul deneyimi yapma fırsatı tanınabilir. Öz-yeterliğin ve tutumun gelişmesinde, öğretim üyelerinin “model olma” özelliklerini etkili kullanmaları öğrencileri güdüleyici bir role sahip olabilir.

KAYNAKÇA

- Akbaş, A. Çelikkaleli, Ö. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimi Özyeterlik İnançlarının Cinsiyet, Öğretim Türü ve Üniversitelere Göre İncelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 2, 98-110.
- Alabay, E. (2006). İlköğretim okul öncesi öğretmen adaylarının fen ile ilgili öz-yeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi. *Yedi Tepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 30-40.
- Arastaman, G. (2013). Eğitim ve fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin öz-yeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 205-217.
- Ashton, P. (1984). Teacher efficacy: A motivational paradigm for effective teacher education. *Journal of Teacher Education*, 35(5), 28-32.
- Azar, A. (2010). Ortaöğretim fen bilimleri ve matematik öğretmeni adaylarının öz yeterlilik inançları, *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(12), 235-252.
- Azar, A., Akıncı M. (2009). “Öğretmen Adaylarının Öğretmen Özyeterlik İnancı, Akademik Başarı ve KPSS Başarıları Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenler Açısından Yordanması”, 7. *Ulusal Fen ve Matematik Eğitimi Kongresi*, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bal, H. F. (2010). *Öğretmenlerin Fen Öğretimi Öz-Yeterlik İnançları ile Bilgisayar Kaygıları Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Mersin.
- Bandura A. (1995). *Self- Efficacy In Changing Societies*. New York, Cambridge University.
- Bandura, A. (1977a). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84, 191-215.
- Barfield V. & Burlingame, M. (1974). The pupil control ideology of teachers in selected

- schools. *The Journal of Experimental Education*, 42, 6-11.
- Başer, N., Günhan, B. C. ve Yavuz G. (2005). *İlköğretim öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin öğretmen yeterlik algılarının karşılaştırılması üzerine bir araştırma*. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi. Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Bayraktar, Ş. (2011). Turkish Preservice Primary School Teachers' Science Teaching Efficacy Beliefs and Attitudes Toward Science: The Effect of a Primary Teacher Education Program. *School Science and Mathematics*. 111(3), 83- 92.
- Bozdoğan A. E., Aydın D. ve Yıldırım K. (2007). “Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları”, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 8 (2), 83-97.
- Butt, G., Lance, A., Fielding, A., Gunter, H., Rayner, S., & Thomas, H. (2005). Teacher job satisfaction: Lessons from the TSW pathfinder project. *School Leadership and Management*, 25, 455-471.
- Cerit, Y. (2010). Öğretmen öz-yeterlik ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması ve sınıf öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançları, *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 6(1), 68-85.
- Chaplain, R.P. (2000). Beyond exam results? Differences in the social and psychological perceptions of young males and females at school, *Educational Studies*, 26(2), 177-190.
- Çakır, O. (2005). Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı (İÖLP) ve Eğitim Fakülteleri İngilizce Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Mesleğe Yönelik Tutumları ve Mesleki Yeterlik Algıları. *Journal of Inonu University Faculty of Education*, 6(9), 27-42.
- Çakır, Ö., Erkuş, A., ve Kılıç, F. (2004). *Öğretmenlik Meslek Bilgisi Programının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi*. Mersin: Mersin Üniversitesi Yayınları.
- Çakır, Ö., Erkuş, A., ve Kılıç, F. (2004). *Öğretmenlik Meslek Bilgisi Programının Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi*. Mersin: Mersin Üniversitesi Yayınları.
- Çapa, Y., Çakıroğlu, J. & Sarıkaya, H. (2005). Öğretmen özyeterlik ölçeği Türkçe uyarlamasının geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 30 (137), 74-81.
- Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliği ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet, program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.9 (15), 33– 53.
- Çelenk, S. (1988). *Eğitim yüksekokulu öğrencilerinin tutumları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Darling-Hammond, L., & Bransford, J. (2005). *Preparing teachers for a changing world: What teachers should learn and be able to do*. Hoboken, NJ: Jossey Bass/John Wiley.
- Demirtaş H, Cömert M., Özer N. (2011). Pre-service teachers self- efficacy beliefs and attitudes towards profession, *Educ. Sci*, 36(159),96-111.
- Denizoğlu, P. (2008). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının fen bilgisi öğretimi öz- yeterlik inanç düzeyleri, öğrenme stilleri ve fen bilgisi öğretimine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

- Duatepe, A. & Akkuş-Çıkla, O. (2004). The Attitudes towards Teaching Professions of In-service and Preservice Primary School Teachers. *Pedagogika*, 70, 61-65.
- Emmer ET., Hickman J. (1991). Teacher efficacy in classroom management and discipline. *Educ. Psychol. Measure*, 51, 755-765.
- Erdem, E. (2015). The Relationship Between Self-Efficacy And Attitudes Of Chemistry Teacher Candidates. *Problems Of Education in the 21 Century*, 63, 62-70.
- Gagne, R. M., (1985) *The Conditions of Learning and Theory of Instruction*. New York: CBS College Publishing.
- Gawith, G. (1995). A serious look at self-efficacy: or waking beeping slooty, http://www.theschoolquarterly.com/info_lit_archive/learning_thinking/95_g_aslawebs.htm adresinden 05.11.2016 tarihinde alınmıştır.
- Giallo, R., & Little, E. (2003). Classroom behaviour problems: The relationship between preparedness, classroom experiences and self-efficacy in graduate and student teachers. *Australian Journal of Educational and Developmental Psychology*, 3, 21-34.
- Gordon C., Lim L., McKinnon D., Nkala F. (1998). Learning approach, control orientation and self-efficacy of beginning teacher education students. *Asia Pacific J. Teach. Educ. Dev*, 1(1), 53-63.
- Gurcay, D. (2015). Preservice Physics teachers' beliefs regarding their teacher efficacy and classroom management. *Proc. Soc. Behav. Sci.* 197,1101-1106.
- Gürol, A., Altunbaş, S. ve Karaaslan, N. (2011). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik inançları ve epistemolojik inançları üzerine bir çalışma. *e-Journal of New World Sciences Academy, Education Sciences*, 5(3), 1395-1404.
- Hashim, M., Ghani. M., Ibrahim, S. & Zain, S. (2014). The Relationship Between Teachers' Self-Efficacy And Attitudes Towards Inclusive Education In Pulau Pinang, *International Journal of Research In Social Sciences*, 4 (7), 24-33.
- Henson, R.K. (2001). Understanding internal consistency reliability estimates: A conceptual primer on coefficient alpha. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34, 177-189.
- İnceoğlu, M. (2004). *Tutum Algı İletişim*. (14).Ankara: Kesit Tanıtım.
- Kabaran.,H., Altıntaş.,S., Göçen Kabaran.,G., (2016). *Öğretmen Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanım Öz-Yeterlik İnançları İle Akademik Öz-Yeterlik İnançları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1996). *İnsan ve İnsanlar*. (9.baskı). İstanbul: Evrim Yayınları.
- Kahyaoğlu, M., Yangın, S. (2007). İlköğretim Sınıf Öğretmenliği, Fen Bilgisi ve Matematik Öğretmen Adaylarının Fen Bilgisi Öğretimine Yönelik Tutumları, *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (6), 203- 220.
- Kutlu N. & Gökdere M. (2012). *Öğretmen adaylarının fen öğretimine yönelik tutumlarının ve özyeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi. X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*. (Bildiriler), Niğde, <http://kongre.nigde.edu.tr/xufbmek> (17.04.2013).

- Morgil, İ., Seçken, N. & Yücel A. S. (2004). Kimya Öğretmen Adaylarının Öz- Yeterlik İnançlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 62- 72.
- Oğuz, A. ve Topkaya, N. (2008). Ortaöğretim alan öğretmenliği öğrencilerinin öğretmen öz-yeterlik inançları ile öğretmenliğe ilişkin tutumları. *Akademik Bakış Dergisi*, Sayı 14.
- Oral, B. (2004). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15, 88-98.
- Sağlam, A. Ç. (2008). Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (1), 59-69.
- Saracaloğlu, A. S. (2003). *21. Yüzyılda Öğretmen Adaylarının Nitelikleri*. Atatürk ve Cumhuriyete Armağan.
- Saracaloğlu, A. S. ve Kaşlı, A., (2001). Öğretmen Adaylarının Bilgisayara Yönelik Tutumları ile Başarıları Arasındaki İlişki. *Ege Eğitim Dergisi*. 1 (1), 12-127.
- Şimşek, C. (2012). Attitudes of Teacher Candidates Studying at Technical Education on Ability to Take the Role of a Teacher. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 11(2).
- Şişman M. (2004). *Öğretmenliğe giriş*. (7. Ed.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Tanrıoğen, A. (1997). Buca Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3, 55– 58.
- Tekbıyık, A & İpek, C. (2007). Sınıf öğretmeni adaylarının fen bilimlerine yönelik tutumları ve mantıksal düşünme becerileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. (4)1, 102-117.
- Tschannen-Moran, M., & Woolfolk Hoy, A. (2001). Teacher efficacy: Capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17, 783-805. doi:10.1016/S0742-051X(01)00036-1
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 12(45), 109– 127.
- Yaman, S., Koray, Ö. C., & Altunçekiç, A. (2004). Fen bilgisi öğretmen adaylarının özyeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi üzerine bir araştırma, *Türk Eğitim bilimleri Dergisi*, 2(3), 355-364.
- Yenice, N. (2012). Öğretmen adaylarının öz-yeterlik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin incelenmesi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 11(39),036-058.
- Yılmaz, M. ve Çimen, O., (2008). Biyoloji eğitimi tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin biyoloji öğretimi öz-yeterlik inanç düzeyleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (1) 20–29.
- Zusho, A., Pintrich, P.R. (2003). Skill and will: The role of motivation and cognition in the learning of college chemistry, *International Journal of Science Education*, 25(9), 1081-1094

EXTENDED ABSTRACT

Negative attitudes towards the profession can be seen in any profession. But this issue is much more important to the teaching profession than to others. In this respect, the attitudes of teachers towards their profession play a critical role (Duatepe and Akkuş-Çıkla, 2004). Teacher and teacher candidates' self-efficacy towards teaching profession is high and it is thought that they will positively affect their attitudes.

The purpose of this study is to determine the relationship between teacher candidates' self-efficacy beliefs towards the teaching profession and their beliefs about the teaching profession and examine this in terms of various variables. The sample of this study consists of a total of 505 teacher candidates, including 4th grade elementary school teacher candidates and 1st, 2nd, 3rd and 4th grade science teachers, who are educated at Akdeniz University Faculty of Education in the fall semester of 2016-2017.

To determine the self-efficacy of Science Teacher Education teacher candidates; In this study, the "Teacher's Self-Efficacy Scale" originally adapted from Tschannen-Moran and Hoy (2001) was adapted to Turkic (Çapa, Çakıroğlu and Sarıkaya, 2005) in order to compare with classroom, mathematics, preschool and social studies teacher candidates,) used. To determine the attitudes of science teacher education teachers to the teaching profession; The attitude scale developed by Üstüner (2006) was used to compare these with the prospective teachers of Classroom, Mathematics, Preschool and Social Studies Education and to examine them in terms of various variables. As a result of the Cronbach Alpha analysis for this study, self-efficacy reliability was found to be ".82" and attitude reliability was found to be ".93". Data analysis was performed by using one-way ANOVA, independent t-test and pearson correlation to assess 16 sub-problems covering 4 problems.

As a result of this study, it was found that there was no significant difference in the self-efficacy belief levels of the teacher candidates regarding the teaching profession regarding gender, age, graduated high school, academic achievement, department, place of residence. The attitude toward the teaching profession is a meaningful difference in terms of belief, gender and academic achievement (gano); Age, graduated high school, department and place of residence. Finally, it appears that there is a negative moderate relationship between self-efficacy beliefs towards the teaching profession and attitude beliefs toward the teaching profession. According to the findings of this research, as the self-efficacy belief in the teaching profession increases, the attitude toward the teaching profession is thought to decrease. In other words, when the decrease in self-efficacy levels is observed, the attitude scores are high because when the candidates do not feel enough, the attitude levels are thought to be high due to the hunger.